

Kopstukken Filosofie (10.11.09)

In de maand november 2009 organiseert IMAVO in samenwerking met lokale vormingsorganisaties lezingen over Marx (Knokke-Heist, 19.11), Plato (Antwerpen, 23.11), Pico della Mirandola (Brugge, 24.11), Anselmus van Canterbury (Antwerpen 25.11) en Locke (Gent, 26.11)

** In Antwerpen 1 ('t Werkhuys Borgerhout)*

Anselmus van Canterbury (Aosta 1033 – Canterbury 1109)

Zijn grootste bekendheid kreeg Anselmus door zijn twee geschriften over de godskennis: het Monologion (uit 1076) en het Proslogion (uit 1077-1078). In het Proslogion tracht Anselmus, zoals hijzelf uitdrukkelijk zegt, in plaats van een serie argumenten voor het bestaan van God, één afdoend argument te stellen. Dit luidt: 1. dat God bestaat, en 2. dat Hij het hoogste Goed is dat niets anders behoeft en dat zelf de noodzakelijke voorwaarde is voor het zijn en het goed zijn van al het geschapene. Dit argument, dat sinds Kant aangeduid wordt als het ontologisch godsbewijs, werd al onmiddellijk na de publicatie van het Proslogion aangevallen door Gaunillo, een monnik uit Marmoutier, die trachtte Anselmus te overtuigen dat zijn bewijsvoering mank liep aan een niet-gefundeerde sprong van het gedachte zijn naar het werkelijke zijn.

Inleider: Guy Quintelier

Datum: woensdag 25 november 2009 vanaf 19u30

Plaats: 't Werkhuys, Zegelstraat 13 te 2140 Borgerhout.

Inschrijvingen: Vooraf inschrijven is noodzakelijk. Hiervoor neemt u contact op met VormingPlus op het nummer 03 230 03 33 of via mail info@vormingplusantwerpen.be.

** In Antwerpen 2 (Elcker-Ik)*

Plato (Athene, 427-347)

Plato is de tweede grote denker die we in deze reeks voor het voetlicht plaatsen. Een filosoof die tot de verbeelding spreekt, en dat om tal van redenen: hij is degene die ons Socrates zo meesterlijk en menselijk portretteerde, zijn bespiegelingen over Eros zijn legendarisch, en zijn werk De Staat zorgt ook nu nog voor heel wat beroering. Als leerling van Socrates en Cratylus, zag Plato de grondslag van de filosofie in haar noodzaak voor het menselijke samenleven. Zolang het menselijke handelen zich niet fundeert in filosofische inzichten, kan zowel het individuele leven als het samenleven niet goed verlopen. In zijn zogenaamde 'dialogen' is Plato op zoek naar de juiste beginselen ervoor.

Inleider: Guy Quintelier

Datum: maandag 23 november 2009 van 19u30 tot 22u

Plaats: Elcker-Ik Centrum, Breughelstraat 31-33 te 2018 Antwerpen.

Inschrijvingen: Dit kan telefonisch gebeuren op het nummer 03/218.65.60 (Elcker-Ik) of via de website www.elcker-ik.be

** In Brugge*

Giovanni Pico della Mirandola (Mirandola 1463 – Firenze 1494)

Deze Italiaanse renaissancehumanist schreef in 1486 zijn 900 Conclusiones (900 stellingen, 1486) en de daarop inleidende Oratio de dignitate hominis (Rede over de menselijke waardigheid). Deze werden prompt door de paus veroordeeld en Pico vluchtte naar Frankrijk, maar werd op pauselijk bevel gearresteerd en teruggehaald. In zijn filosofie trachtte Pico verschillende wijsheidsteksten te

combineren: de bijbel, de kabbala, Arabische filosofie, Pythagoras, Plato en Aristoteles, ... In de kosmos had de mens volgens Pico een specifieke plaats die wel nog te veroveren was. Pico verzette zich uitdrukkelijk tegen de astrologie, omdat deze de mens, een geestelijk wezen, afhankelijk maakt van lichamelijke sterren: de mens heeft zijn lot in eigen handen.

Inleider: Peter van Veldhuijsen

Datum: dinsdag 24 november 2009 vanaf 19u30.

Plaats: Vormingplus Brugge, Baliestraat 58 te 8000 Brugge

Inschrijvingen: Dit kan telefonisch gebeuren op het nr 050/33.01.12 of via e-mail: regio.brugge@vormingplus.be

*

* *In Gent*

John Locke (Wrington, Somerset 1632 – Oates, Essex 1704)

Ook al is het Essay concerning human understanding (1690) een belangrijk onderzoek naar de oorsprong, zekerheid en omvang van de menselijk kennis, toch is Locke ook intrigerend voor zijn tegelijkertijd gepubliceerd politiek-filosofisch geschrift Two treatises on government, waarin hij het goddelijk recht van koningen op de absolute macht bestrijdt. Omwille van zijn politieke overtuigingen en activiteiten moest Locke vluchten naar Frankrijk en Nederland. Zijn theorie is van groot belang geweest als wegbereider van de democratie en de notie van de rechten van de mens. Zijn politiek denken fundeert de Onafhankelijkheidsverklaring van de Verenigde Staten van Amerika.

Inleider: Guy Quintelier

Datum: donderdag 26 november 2009 vanaf 19u30

Plaats: Masereelhuis, Filips van Arteveldestraat 35 te 9000 Gent

Inschrijvingen: Dit kan telefonisch gebeuren op het nr 09/224.22.65 (Vormingplus Gent-Eeklo) of via e-mail: info.gent.eeklo@vormingplus.be

* *In Knokke-Heist*

* **Karl Marx** (Trier 1818 – London 1883)

Karl Marx was zowel sympathisant als criticus van de Verlichtingsidealen.

Hij sympathiseerde zeker met het materialisme en de religiekritiek van de Radicale Verlichting. Zijn materialisme komt wel niet overeen met het wetenschappelijk materialisme. Marx beklemtoont juist de werkzaamheid van de mens. De mens is niet louter door de natuur gedetermineerd. In zijn religiekritiek gaat Marx verder dan het deïsme van sommige radicale Verlichtingsdenkers. Marx wijst elk – ook religieus – idealisme af, ook al blijft hij erdoor besmet. Een kritiek op Marx' denken moet ook een kritiek op de religieuze fundering ervan zijn.

Inleider: Guy Quintelier

Datum: donderdagvoormiddag 19 november 2009 vanaf 9u30 tot 12u.

Plaats: CC De Scharpoord, Meerlaan 32 te 8300 Knokke-Heist

Inschrijvingen: Dit kan telefonisch gebeuren op nr. 050/630 430 of via e-mail: cc.ticket@knokke-heist.be

.